

gunstigere for Statsanstaltens forsikrede end, hvad noget privat Institut vil kunne byde, men dog ikke saa meget mere, at det skulde være dygtige Konkurrenter umuligt at udjævne Forfællen.

Det erkendes, at saa længe Statsanstalten ikke gav Bonus, medførte det ingen materiel Skade, at et af Overskuddene fremgaaende voksende Antal af Millioner, som i Virkeligheden ikke kunde have anden Gjer end Staten selv, blev liggende i Statsanstalten, og denne kunde gerne have den uftyldige Fornøjelse at betragte dette synlige Symbol paa Statens Garanti som et Slags Reservecfond. Statsanstalten har hidtil bestandig kunnet give Overskud, baade tilskyndende og virkeligt, for hver Opgørelse. Og de tidligere Bonusuddelinger have omhyggelig respekteret Grænselinien. Men i det Øjeblik da Statsanstaltens forsikrede saa Ret til Bonus af Overskuddet, maa det uklare Gjendomsforhold mellem Staten og Statsanstalten nødvendigvis ordnes, og Lovforslaget indeholder ogsaa et Forslag til Afgørelse af denne Sag.

Lovforslaget vil gøre Statsanstalten til Gjer af de 13 Millioner Kroner under Navn af Reservecfond, og kun derved, at Staten ved Lov skal give denne Gave, findes det antydet, at Millionerne ere Statens. Man kunde — vanskeligt nok for Resten — forstaa en saa storlaaet Gavmildhed fra Statens Side, dersom Staten derved friskøbte sig for sin Garanti for Statsanstalten og for de Baand, som binder den til Statsanstaltens Formynderskab i alle Livsforf. fringsager, saa at Staten kunde behandle alle Livsforf. fringsanstalter ens, nemlig som private. Men intet saadant opnaar Staten. Navnlig er det ikke helt utænkeligt, at Reservecfondet ved fremtidige Bonusgaver og uforsigtig Bestyrelse i Forening kunde svækkes eller opbruges, hvorefter Statens Garanti kunde komme til at kræve store Udgifter.

Hvad Statsanstalten skal vinde ved at eje en Reservecfond, er det omtrent lige saa vanskeligt at forstaa. Thi under uheldige Forhold, hvor der visse sig Underbalance, vilde Hjælpen være lige nær, naar Fonden tilhører Staten, der garanterer Statsanstalten. Men skønt 13 Millioner vilde være en urimelig stor Reservecfond for et ikke garanteret Livsforf. fringselskab af samme Størrelse, er Statsanstalten end ikke fornøjet dermed, den vil jo henlægge en Del af Overskuddene og foreløbig endog den største Del til Forøgelse af Reservecfonden. Intet kan tydeligere vise, hvor fuldstændig Trygheden ved Statens Garanti har berøvet Statsanstaltens Bestyrelse alt Maal for Risikoen virkelige Størrelse.

Men den begærede Reservecfonds Renter skulle efter Forslaget desuden anvendes til at skaffe de forsikrede større Bonus, først kun lidt eller intet, senere en Gang det hele. Her indskrænker det forelagte Forslags Motivering sig til følgende Bemærkning: „Anstaltens Status er paa Grund af den allerede tilstedeværende Reservecfond saa god, at der selv med al Forsigtighed er Udset for de forsikrede til at saa Bonus, som fuldt ud kan maale sig med Udfigterne til Bonus i de private Selskaber“. Dette er aldeles ikke tilstrækkeligt. Enhver, der ikke har det „mastede Monopol“ til forudsatt Princip, maa yderligere tage i Betragtning, om Statsanstalten ikke, for at undgaa at give for ringe Bonus, kommer til at give sine forsikrede for stor Bonus og noget, som de ikke have bidraget til at tilvejebringe. Det er klart, at det ikke blot i Bund og Grund maa forstyrre Konkurrenceforholdene, men ogsaa maa virke demoraliserende i langt videre Omfang, dersom Statsanstalten forvandler Livsforf. fringen fra en Forretningslag til en Uddeling af veldædig Gave. Netop dette fuldstændiggør Beviset for, at Statsanstalten ikke tør eje nogen Reservecfond. Jeg har vist, at den ikke gør nogen Nytte der, saa længe den ikke bruges, og at den gør Skade, dersom den anvendes inden for Statsanstalten, og den kan ikke anvendes af denne udadtil uden i den Form, at Statsanstalten giver sine Kunder uførtjente Penge til oven i Røbet, blot fordi de tegne sig hos den.

Jeg beder derfor Finansministeriet foreslaa Lovforslaget om Bonus til de forsikrede i Statsanstalten for Livsforf. fring ændret:

principaliter saaledes, at den i Motiverne til Lovforslagets § 3 nævnte Kapital paa 12,886,788 Kr. ikke kommer til at tilhøre Statsanstalten under Navn af Reservecfond, men baandlægges med Renter og anden Tilgang som en Staten tilhørende Fond, der i første Linie vedblivende skal tjene til at dække Statens Garanti for Statsanstalten, ligeledes at hele Statsanstaltens Overskud for hver enkelt Opgørelsesperiode fordeles som Bonus til de forsikrede, uforandret efter Lovforslagets Regler ;